

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind constituirea și funcționarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Comisia Electorală Centrală - în calitate de organ specializat în domeniul electoral și în temeiul art. 25 lit. c), 32 și 40 din Codul electoral nr. 325/2022.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Proiectul de hotărâre a fost elaborat în contextul necesității de a revizui și de a stabili particularitățile constituirii și funcționării secțiilor de votare, organizării și funcționării organelor electorale ierarhic inferioare, precum și organizării și desfășurării votării cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot domiciliați în localitățile din stânga Nistrului, aflate provizoriu în afara controlului suveran al autorităților constituționale ale Republicii Moldova, în cadrul alegerilor parlamentare, prezidențiale și referendumului republican, ca urmare a adoptării noului Cod electoral nr. 325/2022, care a intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2023. În temeiul art. 25 lit. c) din Codul electoral nr. 325/2022, Comisia Electorală Centrală elaborează și aprobă regulamente și instrucțiuni menite să perfecționeze procedurile electorale.</p> <p>Prin prisma prevederilor art. 244 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022, Comisia este responsabilă de adoptarea actelor normative necesare pentru organizarea și desfășurarea alegerilor. Respectiv, autoritatea națională electorală are obligația să adopte și să revizuiască toate regulamentele și instrucțiunile sale.</p> <p>Comisia Electorală Centrală, în calitate de autoritate specializată în domeniul electoral, asigură buna organizare și desfășurare a alegerilor și a tuturor proceselor aferente, în conformitate cu atribuțiile prevăzute de Codul electoral nr. 325/2022.</p> <p>Elaborarea proiectului are drept scop executarea legii electorale.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul de hotărâre nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>Proiectul de hotărâre cuprinde trei puncte:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Primul punct se referă la aprobarea Regulamentului privind constituirea și funcționarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului;

Proiectul Regulamentului privind constituirea și funcționarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului este structurat în 5 capitole și conține o anexă. La Capitolul I „Dispoziții generale” se stabilește obiectul de reglementare al actului normativ - particularitățile constituirii și funcționării secțiilor de votare, organizării și funcționării organelor electorale ierarhic inferioare, precum și organizării și desfășurării votării cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot domiciliati în localitățile aflate provizoriu în afara controlului suveran al autorităților constituționale ale Republicii Moldova în cadrul alegerilor parlamentare, prezidențiale și referendumului republican. De asemenea, este prevăzut că cetățenii Republicii Moldova cu drept de vot, domiciliati sau cu reședința temporară în localitățile din stânga Nistrului, își vor exercita dreptul de vot la oricare din secțiile de votare distincte. Domicilierea în localitățile din stânga Nistrului se confirmă prin mențiunea despre domiciliu sau reședința temporară în actul de identitate al titularului.

Capitolul II „Circumscripția electorală pentru localitățile din stânga Nistrului și secțiile de votare. Particularitățile constituirii consiliului electoral de circumscripție și birourilor electorale ale secțiilor de votare” reglementează modul de constituire a circumscripției electorale distincte, organizarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului, mecanismul și criteriile de constituire a secțiilor de votare, cazurile în care nu se organizează secții de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului, constituirea organelor electorale ierarhic inferioare, aducerea la cunoștința publică a informației despre localitățile și locațiile unde vor fi organizate secțiile de votare pentru alegătorii vizați.

Capitolul III „Votarea” prevede procedurile electorale aferente votării și condițiile pentru a stabili votarea pe parcursul a două zile. Alegătorii din localitățile din stânga Nistrului care se vor prezenta la secția de votare vor fi înscrși într-o listă electorală suplimentară, conform modelului stabilit de Regulamentul cu privire la întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale, la prezentarea actelor de identitate în baza cărora se permite participarea la scrutin. În aceeași listă electorală suplimentară se înscriu și funcționarii electorali ai birourilor electorale ale secțiilor de votare care în ziua alegerilor își desfășoară activitatea la secția de votare respectivă, fără prezentarea certificatului pentru drept de vot.

La capitolul IV „Numărarea și totalizarea voturilor, precum și centralizarea rezultatelor votării” se stabilește că procedura de întocmire și transmitere a proceselor-verbale cu privire la rezultatele numărării voturilor, precum și a altor documente electorale, se efectuează în conformitate cu prevederile Regulamentului de activitate a biroului electoral al secției de votare și ale Instrucțiunii privind modul de sistematizare, împachetare, sigilare și transmitere a documentelor (materialelor) și a echipamentului electoral după închiderea secțiilor de votare, aprobate prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale, iar consiliul electoral de circumscripție va centraliza rezultatele votării pe întreaga circumscripție electorală într-un proces-verbal în condițiile art. 84 din Codul electoral nr. 325/2022.

Capitolul V „Monitorizarea alegerilor/referendumului la secțiile de votare constituite pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului” reglementează subiecții cu drept de

monitorizare a alegerilor/referendumului, procedura de acreditare/confirmare a acestora, accesul subiecților respectivi la procedurile electorale.

În anexă este prezentat *modelul procesului-verbal privind constatarea tentativei de votare multiplă*. Acest proces-verbal se va întocmi de către biroul electoral al secției de votare în cazul în care va constata că alegătorul a participat deja la votare, fapt semnalat de SIAS „Alegeri”.

2. Cel de-al doilea punct se referă la abrogarea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1567/2018 „Pentru aprobarea Regulamentului privind particularitățile constituirii și funcționării secțiilor de votare pentru alegătorii Republicii Moldova domiciliați în unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 142-148, art. 609).

3. Cel de-al treilea punct se referă la intrarea în vigoare a hotărârii.

De menționat că hotărârea respectivă va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau, potrivit art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, prin derogare de la regula generală stabilită la alin. (1) din același articol, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată în cazul în care se urmărește protecția drepturilor fundamentale ale omului sau dacă există alte circumstanțe obiective.

Este de menționat că în toamna anului 2024 urmează să fie organizate alegerile prezidențiale. Aceste alegeri se vor organiza și desfășura în condițiile Codului electoral nr. 325/2022, iar aprobarea cadrului normativ secundar este o necesitate stringentă, inclusiv pentru a oferi subiecților implicați în procesul electoral timp necesar pentru familiarizarea cu noile prevederi și aplicarea acestora (eventual organizarea instruirilor pentru subiecții vizați).

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor actului normativ propus spre aprobare nu implică cheltuieli financiare suplimentare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Menționăm că prin pct. 2 al hotărârii va fi abrogată hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1567/2018 „Pentru aprobarea Regulamentului privind particularitățile constituirii și funcționării secțiilor de votare pentru alegătorii Republicii Moldova domiciliați în unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 142-148, art. 609).

După caz, proiectul urmează a fi corelat cu prevederile actelor normative conexe aprobate de Comisia Electorală Centrală.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de hotărâre urmează a fi publicat pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale www.cec.md, la compartimentul „Cadrul normativ”, rubrica „Transparența decizională”, subrubrica „Procesul decizional”, poziția nr. 5 (anul 2024).

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție, conform prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de hotărâre nu necesită a fi supus expertizei de compatibilitate, deoarece nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice conform Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Ulterior, constatările expertizei juridice vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize prevăzute la art. 34 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.